MLADI I ŠKOLA

Časopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo • Godina I • Broj 1 • April 2018. godine

ISSN 2566-4336

4	Razgovor s ministrom Elvirom Kazazovićem
8	Kurikulum Kantona Sarajevo
10	Utopljavanje škola u Kantonu Sarajevo
11	Elektronski dnevnici u osnovnim školama
12	Univerzitetska biblioteka
13	Gimnazija Dobrinja
14	Osnovna škola „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“
17	Perzijsko-bosanski koledž sa internatom
18	Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“
18	Srednja građevinsko-geodetska škola
19	„Sedma osnovna škola“ Ilidža
20	Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“ Ilijaš
21	Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola
22	JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo
23	Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“
24	Osnovna škola „Edhem Mulabdić“
25	Prva gimnazija
26	Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn
26	Četvrta gimnazija Ilidža
27	Srednja muzička škola
28	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje
29	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje
29	Međunarodna srednja škola u Sarajevu
30	Prva gimnazija
31	Srednja ugostiteljsko-turistička škola
31	JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo
32	Treća gimnazija
33	Međunarodna srednja škola u Sarajevu
33	Osnovna škola „Hasan Kikić“
34	Osnovna škola „Hamdija Kreševljaković“
35	Prva gimnazija
36	Treća gimnazija
37	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje
38	Gimnazija Obala Sarajevo
39	Gimnazija Obala Sarajevo
40	Srednja muzička škola
41	Osnovna škola „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća
42	Srednja škola primijenjenih umjetnosti Sarajevo
44	Srednja zubotehnička škola
45	Željeznički školski centar
46	Druga gimnazija
47	Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn
47	Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti

IMPRESSUM
Izdavač: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo
Glavni urednici: Azemina Njuhović i Benjamin Hedžić
Redakcija: Merima Skenderović, Elvis Mehanović, Lejla Reko Šarčević, Enis Kapidžić i Nelmedin Kolubara
Lektura: Redakcija
Tekstovi i fotografije vlasništvo su odgojno-obrazovnih institucija i Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Zahvaljujemo se na podršci i saradnji svim odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo.
Štampa: Srednja tehnička škola grafičkih tehnologija, dizajna i multimedije
Tiraž: 1.000
E-mail: mon@mon.ks.gov.ba
Časopis izlazi tri puta godišnje
ISSN 2566-4336

Časopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo „Mladi i škola“

Odlična prilika za promociju rada i postignuća odogojno-obrazovnih ustanova

Poštovani čitaoci, pred vama je prvi broj časopisa „Mladi i škola“, čiji je izdavač Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo. Časopis „Mladi i škola“ će obuhvatati i promovirati sadržaje i aktivnosti koje realiziraju sve predškolske ustanove te osnovne i srednje škole sa područja Kantona Sarajevo. Pored toga, časopis će objavljivati i članke različitog sadržaja, a koji su u vezi sa odgojem i obrazovanjem. Naša želja je da se sve odgojno-obrazovne institucije iz Kantona Sarajevo uključe u ovaj projekt i tako promoviraju svoj rad, sadržaje i aktivnosti.

Ciljevi koje želimo postići izdavanjem časopisa jesu, prije svega, promocija, publikacija i popularizacija odgoja i obrazovanja u Kantonu Sarajevu. Časopis je namijenjen prezentaciji različitih aktivnosti koje realiziraju ustanove odgoja i obrazovanja. Objavljivanjem različitih sadržaja želimo svim uzrastima našeg društva ukazati na kvalitetan rad predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te afirmirati dobre prakse u odgojno-obrazovnim institucijama. Časopis će, između ostalog, zagovarati važnost odgoja i obrazovanja za društvo u cjelini i pojedince u njemu. Afirmacija i promocija dobrih i kvalitetnih ideja, sigurno će pomoći svima koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu te osnažiti društveni položaj ovih institucija. Svjesni smo da predškolske ustanove i škole organiziraju razne manifestacije, učestvuju u brojnim lokalnim i globalnim projektima, a naša djeca, uz veliku podršku i zalaganje svojih odgajatelja i nastavnika, ostvaruju značajne rezultate u državi i na međunarodnoj sceni i osvajaju nagrade za svoja dostignuća u različitim oblastima. Ovo je odlična prilika da sa ostvarenim rezultatima i postignućima upoznate i druge te razmijenite iskustva u organizaciji kvalitetnih aktivnosti.

Koristimo i ovu priliku da pozovemo sve odgojno-obrazovne institucije da nam se priključe, da u narednom periodu dostavljaju članke o događajima, manifestacijama, projektima, takmičenjima, smotrama i drugim inovacijama ili članke o sadržajima i aktivnostima u kojima je ustanova učestvovala, a koje zaslužuju veću pažnju šire društvene zajednice. Časopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo „Mladi i škola“ izdavat će se tri puta godišnje. Naša velika želja je da ovaj projekat zaživi i bude prepoznat u društvu te se stoga nadamo kvalitetnoj i uspješnoj saradnji. Nadamo se da ćete na narednim stranicama časopisa „Mladi i škola“ pronaći zanimljiv sadržaj. ■

Razgovor s ministrom Elvirom Kazazovićem

Činimo sve da stvorimo bolje uvjete za rad svih naših zaposlenika

U prvom broju našeg časopisa razgovarali smo sa ministrom obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo, gospodinom Elvirom Kazazovićem. Pored ostalih tema, govorili smo o aktuelnom stanju i postignućima u odgojno-obrazovnim ustanovama, položaju prosvjetnih radnika, udžbenicima, reformama...

Profesor Elvir Kazazović je aktuelni ministar obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo. Na ovu poziciju stupio je 2015. godine, a do tada je kao univerzitetski profesor radio na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu. U proteklom periodu prof. dr. Kazazović je obavljao razne funkcije, učestvovao na mnogim naučnim i stručnim skupovima te aktivno radio na brojnim projektima. Objavio je pet univerzitetskih udžbenika, jedan priručnik te 72 naučna i stručna rada. O najbitnijim aktulenostima u Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, razgovarali smo s ministrom Elvirom Kazazovićem.

Mladi i škola: Ministre, brojne su teme o kojima bismo mogli razgovarati. Međutim, u prvom broju časopisa „Mladi i škola“ osvrnut ćemo se na one najbitnije koje su trenutno aktuelne u Ministarstvu obrazovanja, nauke i mladih. Pozitivna vijest iz Ministarstva posljednjih dana je i pokretanje časopisa, koji će promovirati rad naših odgojno-obrazovnih institucija. Kakva su Vaša očekivanja?

Elvir Kazazović: Ideja da se pokrene časopis Ministarstva aktuelna je već neko vrijeme, a sada se ta ideja, na moje veliko zadovoljstvo, i ostvarila. Časopis „Mladi i škola“ će, prije svega, promovirati sadržaje koji se realiziraju u svim odgojno-obrazovnim institucijama Kantona Sarajevo s posebnim akcentom na projekte, manifestacije, takmičenja, naučna dostignuća. Želimo na jednom mjestu objediniti sva postignuća ustanova koja su u nadležnosti Ministarstva te na taj način upoznati užu i širu društvenu zajednicu sa radom odgojno-obrazovnih institucija. Nadam se da će ovaj časopis biti prepoznat u društvu, prvenstveno kod ljudi koji su direktno povezani s obrazovanjem.

Mladi i škola: Funkciju ministra preuzeli ste 2015. godine. Ministarstvo je do tada jedan period bilo bez ministra. Kakvo ste stanje preuzimanjem funkcije zatekli u Ministarstvu, a kakvo je ono danas?

Elvir Kazazović: Zatečeno stanje u Ministarstvu nije bilo idealno. Dočekali su nas brojni problemi koje je trebalo hitno rješavati. Analizirali smo zatečeno stanje, postavili prioritete i počeli s radom. Nije bilo jednostavno, ali nakon tri godine, stanje u Ministarstvu obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo uveliko se popravilo. Napravili smo ogromne uštede, ali na način da odgojno-obrazovni proces ni u jednom segmentu nije trpio. Uštede koje smo ostvarili smo usmjerili u razne projekte koji će u budućnosti dati velike rezultate u cilju poboljšanja cjelokupnog obrazovnog sistema u Kantonu Sarajevo.

Mladi i škola: Kakav je trenutni položaj prosvjetnih radnika u Kantonu Sarajevu?

Elvir Kazazović: Položaj prosvjetnih radnika nikada nije bio onakav kakav bismo željeli da bude. Razumijem nezadovoljstvo ljudi koji su se opredijelili da svoj život posvete ovom najhumanijem poslu. Međutim, Ministarstvo, na čijem sam čelu, trudi se i svakodnevno radi na tome kako bi položaj prosvjetnog radnika bio na zadovoljavajućem nivou. Mi zaista činimo sve da stvorimo bolje uvjete za rad svih naših zaposlenika. Ukoliko želimo kvalitetan i modernan obrazovni sistem, neophodno je i educirati nastavno osoblje. Kao jedan od prioriteta je i dodatno usavršavanje nastavnog, ali i nenastavnog kadra s ciljem što bolje pripremljenosti za rad. Dakle, svi naši kapaciteti su usmjereni na poboljšanje statusa nastavnog i nenastavnog kadra. Možda je napredak po ovom pitanju spor, ali je iz godine u godinu evidentan. Međutim, svjesni smo da treba još mnogo raditi.

Mladi i škola: Ministarstvo realizira određene projekte. Pokrenute su različite reforme, a kao najbitnija ističe se kurikularna reforma. Možete li nam reći u kojoj je fazi kurikularna reforma i sta će ona donijeti našem obrazovnom sistemu?

Elvir Kazazović: Trenutni sistem obrazovanja ne zadovoljava potrebe savremenog društva. Ljudi se školuju za zanimanja koja nisu popularna na tržištu rada, tako da imamo previše nezaposlenih osoba. Naša želja je da to promijenimo. Naravno, kurikulum je proces koji će trajati dugo, ali neko je morao pokrenuti tako bitnu reformu. Ministarstvo je imenovalo Stručni tim koji radi na dokumentima kurikularne reforme. Tim je analizirao trenutno stanje u našem obrazovnom sistemu, uporedio ga s drugim evropskim državama i donio jasne zaključke, odnosno smjernice prema kojima će se raditi u budućnosti. Nedavno smo raspisali javni poziv za stručnjake iz svih oblasti koji će raditi na izradi predmetnih kurikuluma. Temeljito pristupamo ovoj važnoj reformi, tako da ništa nećemo prepustiti slučaju. Želimo našim učenicima i njihovim profesorima olakšati proces obrazovanja, ali na način na ono bude bolje

i kvalitetnije, odnosno obrazovanje koje će pratiti savremene životne tokove.

Mladi i škola: U posljednje vrijeme aktuelna je i tema „Matrica za rano prepoznavanje djece u riziku". Cilj ovog projekta je, kako se navodi, sistemsko rješenje ranog prepoznavanja rizičnog ponašanja djece. Koliko će ovaj projekt doprinijeti poboljšanju dječijih prava i brizi o njihovom psihofizičkom stanju?

Elvir Kazazović: U proteklom periodu u Kantonu Sarajevo imali smo brojne slučajeve vršnjačkog nasilja. Ministarstvo čini sve što je u njegovoj nadležnosti da se suprotstavi ovoj negativnoj pojavi u našem društvu. Iz tog razloga smo angažirali stručnjake iz različitih oblasti koji su pripremili Matricu indikatora. Mi zaista želimo da prepoznamo rane rizike kod djece kako bismo mogli na vrijeme intervenirati i spriječiti neželjene posljedice, a djeci pomoći da lakše savladaju određene probleme. I do sada su naši nastavnici, pedagozi i ostali uposlenici rješavali ovakve probleme onoliko koliko su mogli, međutim smatram da će ova matrica umnogome pomoći nastavnom osoblju da na vrijeme prepozna rizično ponašanje kod djece i na taj način sebi olakša posao, a djeci i njihovim roditeljima pomogne u savladavanju eventualnih poteškoća.

Mladi i škola: Prioritet Ministarstva je modernizacija i informatizacija nastave u svim segmentima. Na tom planu Ministarstvo je pokrenulo i realiziralo određene projekte. Online upis u srednje škole, implementacija elektronskog dnevnika, online sedmica, elektronske učionice, samo su neki od njih. Kakve će efekte imati ovi projekti?

Elvir Kazazović: Moderni tokovi od nas zahtijevaju da im se prilagođavamo. S tim u vezi, pokrenuli smo projekte koji će pratiti savremene metode rada. Online upis u srednje škole pokazao se kao izuzetno važan projekt koji je pokrenulo Ministarstvo. Ovakav vid upisa u srednje škole omogućava učenicima i njihovih roditeljima lakši način odabira željene škole i sprečava malverzacije prilikom upisa. Sada je sve transparentnije, što i jeste jedan od osnovnih ciljeva ovog projekta. Implementacija elektronskog dnevnika je još uvijek u fazi pilot-projekta, ali očekujemo da će i taj projekt uskoro zaživjeti u svim školama. Uvođenjem online sedmice, nastojimo približiti učenike i nastavnike evropskim trendovima, a nastavu učiniti interesantnijom, prije svega našim učenicima. Projekt se pokazao izuzetno uspješnim, a u narednom periodu ćemo otkloniti sve poteškoće koje su se javile tokom izvođenja nastave u online sedmici ove godine, kako bismo spremni dočekali narednu školsku godinu. Kada je riječ o informatizaciji, treba spomenuti da smo početkom školske godine u nekim školama otvorili i elektronske učionice. Smatram da će svi ovi projekti motivirati učenike da svoju kreativnost primijene na pravi način.

Jedan od ciljeva koje je ispred sebe postavilo Ministarstvo jeste jedan udžbenik – jedan predmet. To u praksi znači da će se u narednom periodu u svim školama Kantona Sarajevo za jedan predmet koristiti samo jedan udžbenik.

Mladi i škola: Trenutna praksa u školama Kantona Sarajevo je upotreba nekoliko različitih udžbenika za isti predmet, što izaziva brojne nejasnoće kod učenika i roditelja. Međutim, nedavno ste najavili i mogućnost uvođenja jednog udžbenika za jedan nastavni predmet. Koliko će ova promjena olakšati učenicima, roditeljima, ali i profesorima i kada možemo očekivati da ovaj projekt zaživi?

Elvir Kazazović: Jedan od ciljeva koje je ispred sebe postavilo Ministarstvo jeste jedan udžbenik – jedan predmet. To u praksi znači da će se u narednom periodu u svim školama Kantona Sarajevo za jedan predmet koristiti samo jedan udžbenik. Na taj način ćemo olakšati učenicima, njihovim roditeljima, ali i predmetnim profesorima. Uvođenje jednog udžbenika omogućit će bolju kontrolu i veći kvalitet sadržaja u udžbenicima.

Naravno, nastavnici su ti koji će odlučiti koji udžbenik zadovoljava sve uvjete i koji je najkvalitetniji da bi se po njemu moglo raditi. Udžbenik će se koristiti barem četiri godine, nakon čega će biti moguća promjena.

Osim očekivanog kvalitetnijeg sadržaja u udžbenicima, Zakonom će biti definirana i cijena udžbenika, tako da će oni biti prihvatljivi svima. Izdavači više neće imati mogućnost proizvoljnog formiranja cijena, što je izazivalo ogorčenje kod roditelja i njihove djece.

Mladi i škola: Kakvi su uvjeti za rad za odgojno-obrazovnim institucijama? Koji su planovi Ministarstva u narednom periodu?

Elvir Kazazović: Naši prioriteti jesu kvalitetni uvjeti za rad učenika i nastavnika. S tim u vezi, radimo mnoge projekte i činimo sve kako bi se stvorili bolji uvjeti za rad u svim odgojno-obrazovnim ustanovama. Utopljavanje školskih zgrada, izgradnja fiskulturnih sala, promjena stolarije, sanacija određenih zgrada ili dijelova zgrada, samo su neki od uspješno realiziranih projekata. U mnogim školama smo opremili savremene učionice, nabavili potrebnu opremu koja je olakšala rad učenika i zaposlenika. I u narednom periodu ćemo biti aktivni na ovom polju, a sve u cilju što boljih uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni proces.

Mladi i škola: Ministarstvo je pokrenulo projekte plivanja i skijanja za učenike osnovnih škola. Koliko će ova novina u našem društvu doprinijeti popularizaciji sportskih vještina kod učenika?

Elvir Kazazović: Uvođenje plivanja i skijanja za osnovnoškolce zaista je naišlo na pozitivne kritike javnosti. Mnoga djeca odrastu a da ne nauče plivati ili skijati, a ovo je odlična prilika da steknu te vještine. Ove aktivnosti će uveliko doprinijeti i zdravom razvoju djece te izgrađivanju svijesti o važnosti fizičkih aktivnosti za čovjekovo zdravlje, posebno za mlade ljude.

Mladi i škola: Na kraju ovog razgovora, možete li u nekoliko rečenica opisati Vaš rad u Ministarstvu u proteklom periodu?

Elvir Kazazović: Kao i svaki čovjek, smatram da uvijek može bolje. Ako uporedimo raniji i sadašnji period, vidjet ćemo da se mnoge stvari kreću naprijed. Moja želja je bila da poboljšam kvalitet odgojno-obrazovnog sistema, unaprijedim nastavni proces, a učenicima i nastavnicima olakšam i osiguram adekvatne uvjete za kvalitetan rad. Međutim, veliki su izazovi s kojima se suočavamo u svakom poslu, pa tako i u ovom. Na nama je da radimo i trudimo se, a rezultati će zasigurno doći. Imajući u vidu svu složenost stanja u našoj državi, ipak smatram da su se desili pozitivni pomaci kada je riječ o odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevu. ■

Kurikulum Kantona Sarajevo

Obrazovanje kao najbolja investicija za život

Kurikularna reforma obrazovanja jedan je od najznačajnijih projekata koji je u posljednjih nekoliko godina pokrenut u Kantonu Sarajevo. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade pokrenulo je ovu reformu s ciljem osavremenjivanja i poboljšanja kvaliteta nastavnog procesa. Kurikulum predviđa sveobuhvatne izmjene koje će u budućnosti donijeti određene promjene i tradicionalni sistem obrazovanja prilagoditi modernim odgojno-obrazovnim procesima. Ministarstvo je prije godinu dana imenovalo Stručni tim za izradu kurikularnih dokumenata, a njihov dosadašnji rad prezentiran je u januaru.

Tim, koji broji četrnaest članova, detaljno je analizirao trenutno stanje u odgojno-obrazovnom sistemu Kantona Sarajevu, ali i u drugim evropskim državama te uradio smjernice da daljnji rad na ovom projektu. Kako ističu u Stručnom timu, kurikularna reforma će doprinijeti izgradnji društva usmjerenog na stvaranje i primjenu novih znanja u poticajnom obrazovnom okruženju. Cilj kurikularne reforme jeste, prije svega, poboljšanje kvaliteta obrazovanja, ali i usmjeravanje nastavnog procesa na učenička postignuća. Osigurati bolji status odgojno-obrazovnih radnika, veću uključenost roditelja u školske aktivnosti i svrsishodniju povezanost škola s lokalnom zajednicom, neki su od prioriteta sveobuhvatne reforme obrazovanja. "Svjesni smo činjenice da je naš trenutni odgojno-obrazovni sistem nedovoljno orijentiran na učenika kao individuu, na njegova interesiranja i kapacitete. Stoga je neophodno izvršiti određene promjene koje će u budućnosti donijeti mnoge pozitivne pomake u ovom segmentu", smatra Benjamin Hedžić, šef Stručnog tima za izradu kurikularnih dokumenata. "Ukoliko analiziramo trenutno stanje u našem obrazovanju, uvidjet ćemo da postoje mnoge mogućnosti koje bi se mogle nadograditi s ciljem poboljšanja kvaliteta obrazovanja", zaključuje Hedžić. Primjena kurikuluma će omogućiti usvajanje koncepta cjeloživotnog obrazovanja i razvijanje svih potencijala potrebnih za rad i život. Cilj je stvoriti sistem odgoja i obrazovanja koji će predstavljati okruženje u kojem će se mlada osoba razviti u obrazovanu osobu i odgovornog građanina, koji će biti aktivan u političkom, društvenom, kulturnom i ekonomskom životu zajednice. Kako se navodi u Smjernicama, kurikularna reforma obrazovanja "mijenja fokus sa šta se uči na *kako se uči* te *kako se provjerava ono što se uči* i stavlja dijete i učenika u sami centar obrazovne politike". To u praksi znači da će se djeca usmjeravati na primjenu stečenog znanja, a to je ono što je neophodno ukoliko želimo izgraditi sistem

koji će u konačnici imati očekivane rezultate.

Bitno je istaknuti da će se kroz proces učenja i podučavanja djeca i mladi osposobljavati za rješavanje problemskih situacija i samostalno zaključivanje. Reformirani sistem obrazovanja stavlja akcent na odgoj i obrazovanje u ranom djetinjstvu kao najbolju investiciju za društvo i pojedinca, jer je usmjeren na djecu i mlade, razvojno je primjeren, inkluzivan i fleksibilno strukturiran. Također, Kurikulum Kantona Sarajevo predviđa usmjerenost na mjerljive ishode učenja i daje priliku nastavnicima i školama da dinamiku i tempo, način rada i sadržaje prilagođavaju specifičnim potrebama djece i mladih. Nove metode predviđaju i kontinuirano praćenje napredovanja djece i mladih s jasno definiranim kriterijima, uz poseban naglasak na formativnom praćenju i procjenjivanju te davanju povratne informacije djeci, mladima i roditeljima.

Potrebno je naglasiti da kurikularna reforma predviđa i usklađenost sadržaja predmeta sa zanimanjima i usaglašava postignuća s potrebama društva. Kada je riječ o zaposlenima u odgojno-obrazovnom procesu, novim kurikulumom je predviđeno podsticanje na stručno usavršavanje nastavnika, odgajatelja, stručnih saradnika u cilju razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma. Bit će neophodno izraditi i nove, savremene udžbenike koji će omogućiti da djeca i mladi koriste različite izvore znanja, razmatraju probleme s različitih aspekata i perspektiva. Osim toga, reforma uvjetuje i digitalne sadržaje te odgovorno korištenje IKT. Kako bi se ostvarili svi zacrtani ciljevi, u kurikularnu reformu obrazovanja bit će neophodno uključiti stručnjake iz raznih oblasti.

Sljedeći korak jeste izrada predmetnih kurikuluma. S tim u vezi, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo nedavno je raspisalo javni konkurs za izradu predmetnih kurikuluma kojim poziva sve eksperte iz različitih nivoa obrazovanja da se aktivno uključe u ovaj proces i time daju svoj doprinos ovoj temeljitoj reformi. U Ministarstvu ističu da će riječ struke u ovom procesu biti od ključne važnosti za daljnji rad na reformi obrazovanja. ■

Utopljavanje škola u Kantonu Sarajevo

Za toplije zime

Poboljšanje uvjeta školovanja i kvalitete obrazovnog procesa je kompleksna stvar kojoj treba pristupiti iz različitih uglova kako bi napredak bio vidljiv. Do vidljivosti nekih promjena potrebno je vrijeme da bi plodovi i rezultati bili očiti, a za druge, pak, najveću ulogu igraju razumijevanje i prepoznavanje problema od nadležnih institucija. Jedan od problema koje je Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo prepoznalo i krenulo u rješavanje jeste utopljavanje škola.

Utopljavanje školskih objekata ne doprinosi samo cjelokupnoj slici mjesta u kojem se oni nalaze, nego samu atmosferu i boravak u školi čine ugodnijom i učenicima i nastavnicima. Iznad svega, ekonomski i ekološki kriteriji su zadovoljeni jer postavljanje kvalitetnih izolacija garantira uštede energije za oko 35 posto, što automatski doprinosi i zaštiti životne sredine.

Krajem mjeseca marta, direktori osnovnih škola "Izet Šabić" i Pete osnovne škole Ilidža, te Srednje elektrotehničke škole, Suad Tupković, Elvira Hrustanović i Fahrudin Alihodžić, potpisali su sporazum sa ministrom za obrazovanje, kulturu i mlade Kantona Sarajevo Elvirom Kazazovićem i voditeljom projekta Svjetske banke za Federaciju BiH Mustafom Čopeljem, o utopljavanju ustanova iz kojih dolaze. Ovaj poduhvat dio je projekta Svjetske banke, a u okviru je strategije Ministarstva o mjerama energetske efikasnosti u 2018. godini. Vrijednost ove investicije iznosi 986.148 KM, a kreditna zaduženja za nju preuzela je Skupština Kantona Sarajevo od Vlade Federacije BiH.

Ovo nije prvi put da Ministarstvo radi na poboljšanju energetske efikasnosti objekata škola. Samo u 2016. godini izdvojeno je 1.175.674 KM za utopljavanje osnovnih škola "Zahid Baručija", "Hašim Spahić" i "Srednje", a protekle je za Osnovnu školu "Isak Samokovlija" utrošeno 630.240 KM. Inače, u okviru projekta BEEP (Bosnia Energy Efficiency Project) obnovljena su 33 javna objekta u Federaciji Bosne i Hercegovine. ■

Od septembra elektronski dnevnici u osnovnim školama

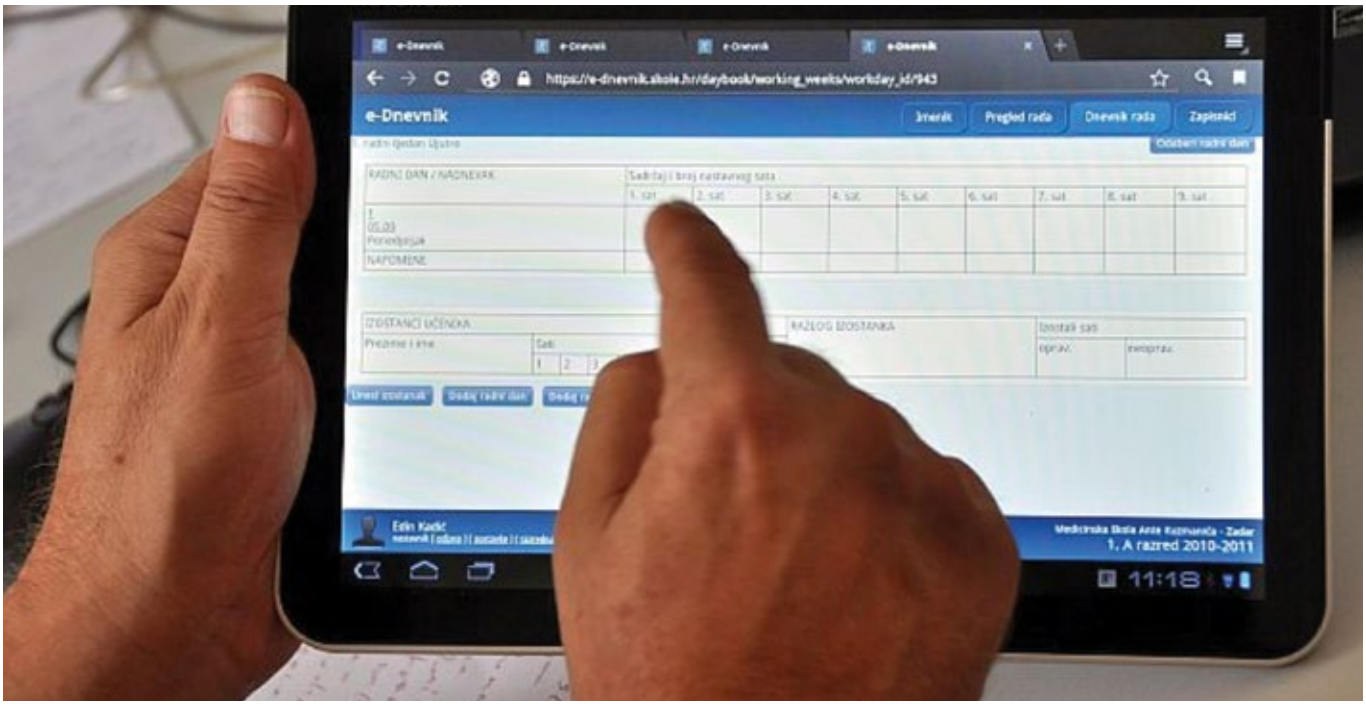

Nakon uspješne realizacije pilot-projekta, elektronski dnevnici će od septembra biti uvedeni u sve osnovne škole Kantona Sarajevo. Ministar Kazazović je naveo da je cilj jednog ovakvog projekta unapređenje odgojno-obrazovnog rada u školi, kao i brža i kvalitetnija komunikacija na relaciji učenik-nastavnik-roditelji. E-dnevnik" predstavlja aplikativni softver namjenski razvijen za potrebe digitalnog vođenja pedagoške administracije i evidencije u osnovnim školama na području Kantona Sarajevo. Ova aplikacija bi trebala u velikoj mjeri olakšati, ali i osavremeniti proces vođenja evidencije i dokumentacije i na taj način pomoći razrednicima, nastavnicima, pedagozima i direktorima da imaju jednostavan uvid u realiziranje održanih časova, ali i pripremanje uobičajenih izvještaja o učenju i vladanju učenika. Proces digitalizacije i opremanje modernih informatičkih kabineta jedan je od ciljeva Ministarstva, jer će škole na taj način pripremati učenike za savremeno tržište rada. Ministar je objasnio kako Ministarstvo provodi modernizaciju obrazovanja u skladu sa evropskim standardima i kurikularnom reformom, što podrazumijeva visok nivo informatizacije. Razvija se digitalna pismenost nastavnog kadra, kao i njihove digitalne kompetencije. Važno je naglasiti da će vođenje "E-dnevnika" omogućiti i olakšati saradnju sa roditeljima, koji će u svakom trenutku imati pristup ocjenama svoga djeteta. Ovo je samo još jedan u nizu projekata koji će osavremeniti i unaprijediti rad u školama Kantona Sarajevo. ■

Univerzitetska biblioteka

Na pomolu novi dom za univerzitetsku literaturu

Nacionalna i univerzitetska biblioteka još od izmještanja iz zgrade Vijećnice nema riješeno pitanje smještaja. Međutim, sudeći po mjerama koje Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih i Univerzitet u Sarajevu poduzimaju u posljednje vrijeme, ovaj problem uskoro bi mogao biti riješen.

Naime, 30.3. ove godine ministar Elvir Kazazović i rektor Sarajevskog univerziteta Rifat Škrijelj potpisali su Aneks 4 Sporazuma o realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Univerzitetske biblioteke u Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Ovim dokumentom je predviđeno da se iz budžeta Kantona Sarajevo izdvoji 1.000.000 KM koji će biti upotrebljen za nastavak realizacije projekta izgradnje i opremanja Univerzitetske biblioteke. Veći dio sredstava potrebnih za implementaciju ove ideje osiguran je iz sredstava Saudijskog fonda za razvoj koji je za izgradnju i opremanje biblioteke osigurao oko 17 miliona dolara.

I do sada je Kanton Sarajevo bio uključen u ovaj projekt pa je tako u protekle tri godine na račun UNSA uplaćeno 536.923,36 KM od KS. Ova sredstva bit će iskorištena za izradu projekta rušenja objekta i sam proces uklanjanja stare građevine koja se trenutno nalazi na lokaciji predviđenoj za izgradnju Univerzitetske biblioteke, zatim za izradu ostalih neophodnih elaborata i projekata, te pripremu tenderske dokumentacije za izradu glavnog projekta gradnje zgrade i druge propisane procedure i aktivnosti.

Inače, trenutno je u toku izrada izvedbenog projekta za objekt površine oko 11.000 kvadratnih metara što bi trebalo biti završeno krajem narednog mjeseca nakon čega će izvedbeni projekt biti predat na ocjenu firmama revidentima. Nakon toga, bit će raspisan tender za izvođenje građevinskih radova, a za dvije godine možemo očekivati da odemo u novu zgradu Univerzitetske biblioteke po članske iskaznice. ■

Gimnazija Dobrinja

Evropska oznaka kvalitete za projekt „Obilježimo Međunarodni dan broja Pi”

Učenici IV2 odjeljenja matematičkog smjera Gimnazije Dobrinja, učestvovali su u eTwinning projektu „Obilježimo Međunarodni dan broja Pi“. Jedanaest vrijednih učenika, zajedno sa profesoricom matematike Sanjom Šober-Vojinović, dali su svoj doprinos ovom projektu u kojem je učestvovalo ukupno devet škola - osam iz BiH i jedna iz Hrvatske. Cilj projekta bio je obilježiti Međunarodni dan broja Pi raznim aktivnostima, razviti matematičko mišljenje i matematičke kompetencije te kod učenika osvijestiti povezanost broja sa svakodnevnim životom.

Oni su kroz niz radionica istražili i naučili razne činjenice o broju Pi. Osim historije, Arhimeda, Kineza, Egipćana, primjene i pamćenja decimala, učenici su radili ankete i eksperimente koji su u vezi sa ovim brojem. Nakon toga su gostovali u Srednjoj ekonomskoj školi, gdje su, zajedno sa učenicima partnerima u projektu, pravili plakate na ovu temu. Nakon toga, uslijedila je i prezentacija projekta u Gimnaziji Dobrinja. Učenici ove škole su ugostili svoje kolege iz OŠ “Osman Nakaš” i Srednje ekonomske škole te njihove profesorice. Prezentacija je bila odlična, a gosti su s oduševljenjem pratili izlaganja ovih vrijednih učenika. Dan broja Pi obilježen je radno i svečano gostovanjem u kreativnoj radionici „Lov na broj “ u OŠ „Osman Nakaš“, gdje su učenici, raspoređeni u grupe, bili tajni agenti sa zadatkom da istraže činjenice i zanimljivosti o ovom broju.

Učešćem u ovom projektu, učenici su pokazali zavidno znanje iz matematike, ali i kreativnost, upornost, ambiciju i radoznalost. Nakon popunjene aplikacije za oznaku kvaliteta, dobili su najprije državnu, a zatim i Evropsku oznaku kvaliteta za ovaj projekt. Učesnici u ovom projektu nagrađeni su od evropske organizacije „Move2Learn“ putovanjem u Rim koje će se realizirati u aprilu 2018. godine. ■

Osnovna škola „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“

Skijanje se brzo uči

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo ove školske godine pokrenulo je projekt „Škola skijanja“. Projekt u koji su uključeni svi učenici šestog razreda osnovnih škola, realiziran je u februaru 2018. godine. Učenicima je osigurana oprema za skijanje, a kako bi se djeci olakšalo da savladaju tehnike skijanja, pripremljen je i priručnik „Skijanje za djecu“. U nastavku pročitajte utiske učenika OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ o ovom, za naše mališane, veoma važnom projektu.

Škola skijanja snimljena iz ugla učenika

Učenici šestog razreda JU OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“, njih 31, proveli su pet radnih dana na Igmanu, učeći na čistom zraku. U periodu od 07. 02. do 13. 02. 2018. većina je pravila svoje prve skijaške pokrete. Po povratku, učenici su napisali radove o ovom projektu. Ovom prilikom Redakcija „Dječije ruke“ iz OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ nam prenosi utiske.

„Prvi koraci“

U srijedu, 7. februara, razred VI_1 OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ krenuo je u petodnevnu školu skijanja na planinu Igman. Polazna stanica bila je Bistrička stanica koja je tog jutra izgledala drugačije ispunjena dječijim smijehom. Mi smo u pratnji roditelja sa nestrpljenjem čekali ulazak u autobus. U pratnji direktora škole, gospodina Fejzagić Kerima i nastavnice tjelesnog odgoja Adeline Čuljević učenici su ušli u autobus i krenuli u susret svojoj prvoj zajedničkoj snježnoj avanturi. Prvi dan je prošao brzo. Djeca su odabrala skijašku opremu koju će koristiti u narednim danima. Odabrali su skije, pancerice, štapove i naučili kako i zašto se svaki od ovih dijelova opreme koristi. Taj dan je završen dječijom pjesmom koja je ispunila autobus na putu prema kući, a ozarena lica govorila su o nezaboravnom iskustvu koje će dugo pamtiti. Većina učenika sa skijanjem se susreće prvi put, tako da je najbitnije bilo savladati tehnike padanja. Zahvaljujući stručnosti i iskustvu nastavnice Adeline, uspješno smo savladali osnove skijanja.

Na kraju, uzimajući u obzir radost i oduševljenje učenika, koji su uživali u ljepoti ovog zimskog sporta te znanje koje su ovdje stekli, može se reći da je ova škola skijanja premašila i najveća očekivanja kako učenika i njihovih roditelja, tako i školske pratnje i sigurno je treba ponoviti i naredne godine.

Sara Hotić

„Bolest“

Ministarstvo obrazovanja je donijelo odluku o projektu „Škola skijanja za šeste razrede“. Roditelji i nastavnici su se dogovorili da učestvujemo. Večer prije odlaska mama mi je pomogla da spremim stvari, sendviče i čaj. Od uzbuđenja sam teško zaspao. Ujutro sam ustao, spremio se i krenuo ka Bističkoj stanici gdje nas je čekao autobus. Ušao sam i vidio da je autobus pun djece. Sjeo sam na svoje mjesto. Na putu do planine smo se šalili i smijali. Stigli smo na planinu. Igman je poznat po čestim i naglim promjenama vremena. Tako je bilo i taj dan. Malo je padao snijeg, onda je sijalo sunce, a ni kiše nije nedostajalo. Igman je naša olimpijska planina. Nastavnica Adelina nam je pokazala osnove skijanja. Iskreno, meni je bilo naporno. Kada smo krenuli kući osjetio sam bol u glavi. Kod kuće sam se pokušao odmoriti, ali sam dobio temperaturu i počeo povraćati. Cijelo tijelo me boljelo. Ujutro sam otišao kod doktorice koja je rekla da moja pluća nisu za takvog napora i da više ne idem na skijanje. Bio sam tužan. Žao mi je što nisam više naučio o skijanju i što se nisam družio sa svojim prijateljima.

Eldin Karačić

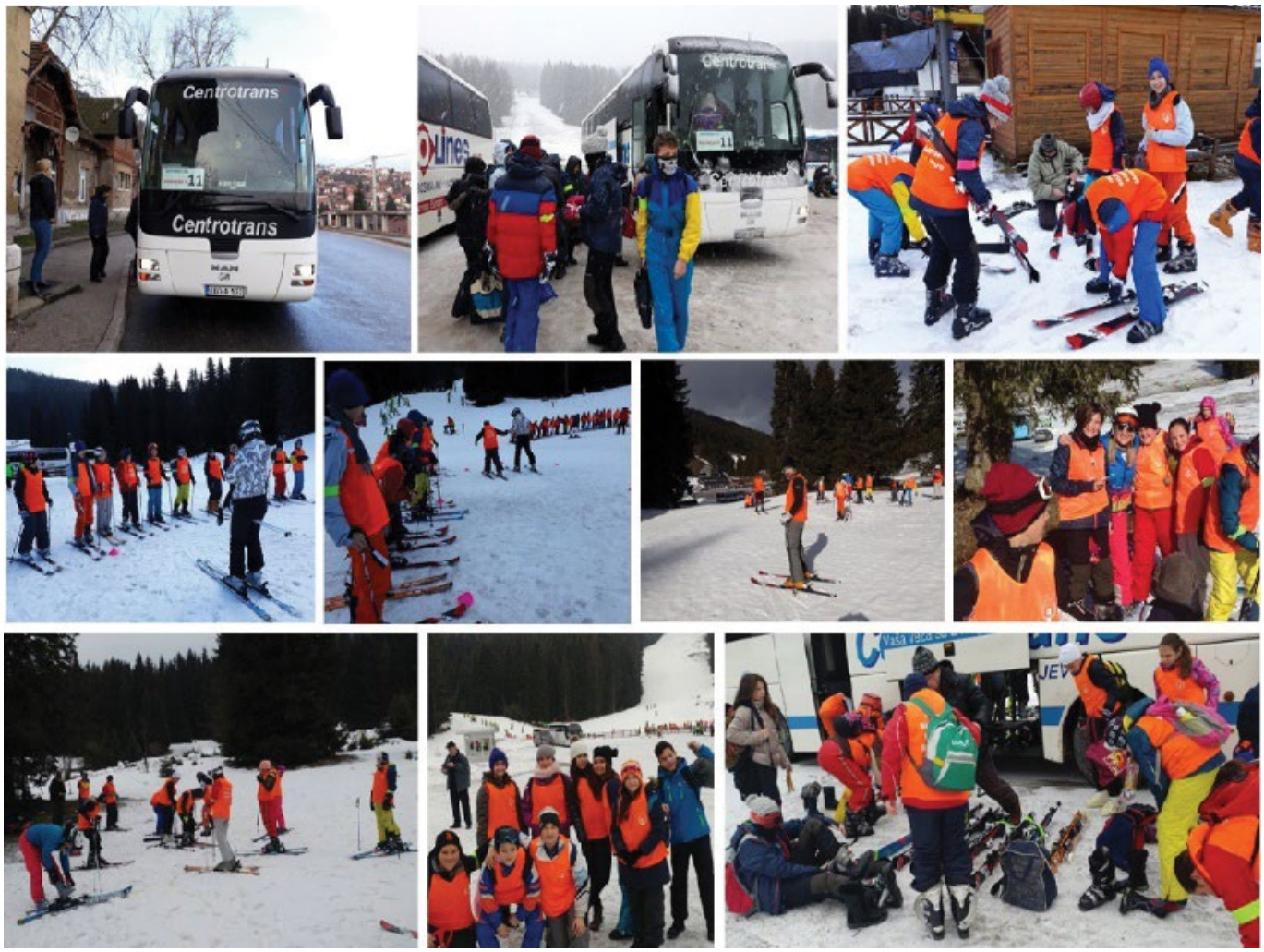

„Olimpijada u mislima“

Dana 07. 02. 2018. godine u 8:30 moj razred, direktor Kerim Fejzagić, nastavnica Adelina Čuljević i ja okupili smo se na Bistričkoj stanici radi odlaska na skijanje. S ushićenjem smo očekivali autobus. Naravno, bili su tu i naši roditelji. Kada je autobus došao, svoje ruksake i pancerice smo ubacili u bunker. Udobno smo se smjestili i krenuli. Na putu ka Malom polju prvo smo otišli po učenike iz Osnovne škole „Vrhbosna“. Nastavili smo putovanje. Razgovarali smo sa nastavnicom i planirali kako ćemo provesti dan. Ona nam je pričala kako je učila skijati, o Zimskim olimpijskim igrama koje su održane na planinama oko Sarajeva koje je tad bilo centar svijeta. Saznali smo u kojim disciplinama su se tada takmičili skijaši. Nabrajala nam je neke skijaške discipline kao npr. slalom, veleslalom, trčanje na skijama, spust, skokovi... Bilo je interesantno čuti i ko je osvojio medalje. Približavali smo se skakaonicama, a ja sam zamišljala kako su one izgledale za vrijeme Olimpijade.

Kao da sam čula masu kako pozdravlja pobjednike.

Iz razmišljanja me prenu Karlov glas: „Stigli smo!“ Svježi planinski zrak štipao je naše obraze. Vrijeme je da se pripremimo za susret sa planinom. Obuli smo pancerice, markere, uzeli skije i štapove, na leđa stavili ruksake i krenuli prema blagoj padini ispod ruba šume. Tu smo učili skijati. Možda, baš na ovom mjestu svoje prve korake napravi neki novi Jure Franko. Nastavnica Adelina nas je naučila kako se penjati sa skijama, bočno kočenje, kako ustati nakon pada, kako održavati ravnotežu na skijama, kako da namjestimo vezove, na koji način ćemo očistiti pancerice, koja nam je oprema najvažnija... Oko 11 sati smo imali pauzu u trajanju od 30 minuta. Tokom pauze išla sam posjetiti svoje drugare iz bivše škole koji su također došli da nauče skijati. Moj bivši i sadašnji razred bi se tada grudvali, a onda išli na čaj zajedno. Osim navedenog, uživali smo i u čarima tople čokolade i slasnih palačinaka.

Direktor naše škole, nastavnica i čika Memso su nas podržavali i bodrili da što bolje savladamo vještinu skijanja.

Uistinu je divno biti učenik ove škole. Sretna sam što je moja nastavnica skijanja baš nastavnica Adelina. Po povratku kući utonuli smo u san. Planina je učinila svoje...

Iman Habota

„Trema“

Ništa se bolje ne upamti od onog što radiš prvi put u životu. Bilo da nam je prvi dan u vrtiću, školi, prvi trening karatea ili prvi čas stranog jezika. Za svaki prvi put imam neku tremu, a u stomaku kao da mi lete leptirići. Tako je bilo i na prvom času skijanja. Mnogo sam se radovala toj sedmici u kojoj ćemo prvi put stati na skije, sedmici u kojoj nećemo ići u školu...

I pored problema koji su se pojavili u vezi s opremom, sve je prošlo kako treba. Ne znam čemu sam se više radovala, samom skijanju, vožnji liftom ili pauzi na kojoj smo pili topli čaj i jeli sendviče. Da budem iskrena, nije mi se baš ustajalo rano, ali pošto sam znala da ću nešto novo naučiti i biti izvan učionice, bez problema sam se spremila i nosila tešku opremu na leđima. Svako jutro majka me je ispraćala sa stotinu savjeta: „Emina, ne skidaj kapu ni za živu glavu! Emina, diši duboko koliko god možeš, gore je čist zrak. Slušaj nastavnicu i ne pravi probleme, pij puno vode.“ Ja to sve zaboravim čim izađem iz kuće, valjda od silnog uzbuđenja da što prije dođem do autobusa i zapjevam sa rajom neku dobru pjesmu. Po dolasku na našu lijepu planinu Igman, odmah nam je nastavnica pomogla da obujemo pancerice i naštimamo vezove i čas započinje. Nije jednostavno, oprema je teška, ali se trudimo naučiti sve pokrete koje nam nastavnica pokazuje. Žao mi je onih drugara koji nisu učili skijati i bar na trenutak uživati kao pravi skijaši. Meni je prijala svaka minuta, i svaki dan sam mami imala ispričati neki novi doživljaj i događaj. Tako ću i posljednji dan skijanja upamtiti po izgubljenoj termos-boci. Bila sam tužna jer mi je doručak bio neobičan bez toplog čaja i mirisa jabuke s cimetom. Moje raspoloženje se popravilo samim čudom kada sam u povratku kući na cesti pronašla neoštećenu termos-bocu. Nisam mogla zamisliti ljepši završetak dana i jednog novog iskustva.

Emina Bakaršić

Zahvaljujemo se malim reporterima sa terena, koji su sa nama podijelili svoje doživljaje. ■

Osnovna škola „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća

Kad se male ruke slože

Početak školske 2017/2018. godine u OŠ “Mirsad Prnjavorac” u Vogošći obilježen je nadogradnjom procesa unapređenja i modernizacije škole uz pomoć učenika, roditelja i uposlenika škole. Ako se uzme u obzir da škola broji 960 učenika raspoređenih u 36 odjeljenja i dvije smjene koje se ne rotiraju, onda s ponosom možemo reći da škola realizira mnoštvo aktivnosti na različitim nivoima. Ove godine počelo se sa realizacijom ranije započetih i nekih novih projekata, kao što su ,,Korak više ka inkluzivnom obrazovanju”, ,,Rad policije u lokalnoj zajednici”, “Rekonstrukcija mokrih čvorova”, “Prevencija zubnog zdravlja učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo”, “Volontiranje je cool!”, “Škola za 21.vijek”, “Osmijeh planete je u tvojim rukama”, “Lopov uvijek otkriven”, “Ugradnja školskih ormarića”.

Zahvaljujući mnogim organizacijama, donatorima i menadžmentu škole, ova ustanova je dobila potpuno novi izgled. Uz pomoć Ambasade SR Njemačke završena je rekonstrukcija mokrih čvorova, koja je veoma bitna za zdravlje učenika. Zahvaljujući BH Telecomu, učenici su dobili i novi kabinet informatike sa najnovijom opremom, dok je Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo osiguralo laptope učenicima prvog razreda za uspješnu realizaciju nastave iz informatike. OŠ “Mirsad Prnjavorac” obilježava sve kulturne i historijske događaje uz druženje, interaktivne radionice, humanitarne akcije i posjete mnogim institucijama koje su edukativnog karaktera. Organizirani su i časovi u prirodi kako bi učenici što bolje savladali sadržaje iz različitih predmeta. Uz razumijevanje i nesebičnu pomoć direktorice škole Sabihe Salčin, škola je dobila i “Kutak za čitanje” koji je, pored školske biblioteke, veoma posjećen i ima veliku odgojno-obrazovnu funkciju. Zahvaljujući kreativnosti nastavnice razredne nastave Zlate Bjelice, s radom je počela i sekcija “Slikanje na foliji”. Uz pomoć nastavnika tjelesnog i zdravstvenog odgoja učenici su učestvovali na raznim sportskim manifestacijama, gdje su ostvarili zavidne rezultate, a uspješno je realizirana i škola skijanja za učenike šestog razreda na planinama Igman i Bjelašnica. ■

Srednja škola primijenjenih umjetnosti Sarajevo

Slovo o školi mnogih talenata

Piše: Amina Abdulahović, dipl. komparativista i dipl. bibliotekar

Priču o Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti Sarajevo najbolje je početi riječima iz priznanja koje joj je u decembru 2017. godine dodijelilo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke u kojem stoji: „Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti Sarajevo za prepoznavanje, poticanje i usmjeravanje talentovanih učenika ka putevima utemeljenim na znanju." Ovo je škola koju su završili likovni umjetnici svjetskog glasa poput Mersada Berbera i Safeta Zeca, ali i mnogi drugi. Međutim, ona danas nije rasadnik samo likovnih talenata, već i škola koju trenutno pohađa i jedna od najboljih učenica Federacije Bosne i Hercegovine, Sajra Šarenkapa, jednako dobra i u nastavnim i vannastavnim aktivnostima, te učenica sa statusom najperspektivnije sportistkinje u atletskoj disciplini – bacanje kugle, Binasa Memić (kantonalna, državna i balkanska prvakinja u ovoj disciplini). Učenici ove škole svake godine osvajaju nagrade i na Filmskom festivalu za djecu i omladinu u Zenici, pa su tako i ove školske godine nagrade u tri kategorije osvojile učenice Sajra Šarenkapa i Iman Kabaš. U sklopu izložbe "Kaleidoskop teatra kroz objektiv mladih", radovi učenika ove škole krasili su i prostor Narodnog pozorišta. Svoju društveno-odgovornu angažiranost pokazuju kroz rad Vijeća učenika na čelu sa stručnim saradnikom u nastavi, pedagogom-psihologom Maidom Bavčić. Ono gdje kreativnost i mašta, koja krasi učenike ove škole, dolazi do punog izražaja jesu projekti koje realizira školska biblioteka, kao nosilac kulturne i javne djelatnosti škole. Brojni su projekti i aktivnosti koje ova škola organizira.

Međunarodni dan pismenosti obilježava se u školi svake godine prigodnom izložbom. Kako se ove godine školska biblioteka odlučila priključiti realizaciji Nacionalnog dana svjesnosti o bibliotekama u okviru programa ERASMUS+, ovogodišnja aktivnost bila je malo drugačija, jer izložba nije realizirana u školskoj galeriji kao i obično, već su učenici napravili „Živu izložbu". Nosili su radove koji se tematski odnose na Dan pismenosti, ulogu i značaj knjige i biblioteke te izveli prigodan program koji je osmislila školska bibliotekarka. Tako su svi učenici mogli postati sudionici dešavanja, a ne samo oni koji bi odlučili doći u školsku galeriju i biblioteku. Ovogodišnji moto obilježavanja

ovog značajnog datuma bio je: „Pismenost, čitanje i obrazovanje nisu sitnica, već životna odrednica". Kao primjer dobre prakse zabilježile su ih i televizijske kamere, a plijenili su pažnju i prilikom Šetnje za biblioteke koja je u sklopu ovog obilježavanja u okviru programa ERASMUS+ organizirana na Vilsonovom šetalištu. Međunarodni dan školskih biblioteka obilježen je prvi put, sada već daleke 1999. godine, da bi osam godina kasnije obuhvatio cijeli oktobar i prerastao u Međunarodni mjesec školskih biblioteka. Projekt je pokrenula Međunarodna asocijacija školskih bibliotekara (International Association of School Librarianship – IASL). Asocijacija na svojoj internetskoj stranici svake godine nudi prijedloge obilježavanja i prigodne materijale. Ovogodišnja tema bila je „Povezivanje kultura i zajednica". Kao i svake godine, biblioteka Srednje škole primijenjenih umjetnosti Sarajevo, uključila se u projekt obilježavanja ovog značajnog mjeseca, jer je ovo idealna prilika da se istakne odgojno-obrazovna uloga školske biblioteke i njene pozicije - mjesta susreta onih koji vole druženje i knjigu. Ovogodišnja priča bila je posvećena našem velikom pjesniku Mehmedaliji Maku Dizdaru, tačnije stogodišnjici njegovog rođenja. Upravo je Makovo djelo predstavljalo poveznicu sa ovogodišnjom temom. Veliki Mak našu kulturu povezuje sa zaboravljenom kulturom našeg srednjovjekovlja, uči nas da iznova budemo bolji ljudi, da slijedimo sebe i svoje „putove". Promišljajući o Maku, iščitavanjem njegove poezije, eseja i dnevnika, učenici su tokom ovih mjesec dana sa bibliotekarkom Aminom Abdulahović i profesoricama uže-stručne nastave Elminom Suljević, Milijanom Lagumdžija, Lejlom Ćehajić, Elmom Alić-Šobot i Bojanom Mikulić, kao i profesoricama bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti Eminom Ćosibegović i Irmom Hodžić-Kapo, uradili radove na temu Život i djelo Maka Dizdara – „Slovo o Maku" i na taj način dali svoj doprinos obilježavanju ove značajne godišnjice. Radovi koji su 26.10.2017. godine bili izloženi u školskoj galeriji, rezultat su tog promišljanja, a učenici su sa bibliotekarkom pripremili i mali poetsko-pozorišni performans kako bi učenicima, profesorima i mnogobrojnim gostima približili Makovu poeziju, „oživjevši" Maka (učenik IVa Babić Kenan, u ulozi Maka) i njegovu nekropolu stećaka, koja je upotpunjena i scenografijom, koju su učenici sami izradili (učenica IVa Ema Burnazović). Timskim radom školskog bibliotekara, kao stručnog saradnika u nastavi, i profesora ovim projektom omogućeno je međupredmetno povezivanje u interpretaciji lika i djela Maka Dizdara, kao nastavnog sadržaja, iz općeobrazovnih i stručnih predmeta, a učenici su stekli znanje na mnogo zanimljiviji način. Ovi mladi ljudi nastavit će slijediti put velikog umjetnika Rodena, koji je jednom prilikom rekao da je misija umjetnika da ovaj svijet učine ljepšim mjestom za življenje, u ovoj „zemlji prkosnoj od sna", kako je govorio naš veliki Mak, ovdje gdje je „najnezahvalnije bilo doći", ali gdje je ipak „najjunačkije bilo nići". ■

Srednja zubotehnička škola

Prevencija i oralno zdravlje kod školske djece

Piše: Erzema Boškailo

Učenici Srednje zubotehničke škole Sarajevo Ilma Islam, Lejla Karagić, Dino Kosovac, Namik Jamakosmanović i Adel Nikšić su zajedno sa učenicima Zubotehničke škole iz Beograda i Medicinske škole iz Zadra uspješno prezentirali projekt „Prevencija i oralno zdravlje kod školske djece“ na 11. smotri E-medica, održanoj u Tuheljskim toplicama od 08. do 11. februara 2018. godine. Na projektu su radili od septembra 2017. do februara 2018. godine. Cilj projekta je ukazati na značaj oralnog zdravlja i uspješno educirati djecu o pravilnom održavanju oralne higijene. Ciljna grupa su bili učenici drugog razreda osnovne škole. U lokalnoj zajednici ostvarili su prijateljsku saradnju sa osnovnim školama “Musa Ćazim Ćatić” i “Alija Nametak”. Učenici su posjetili ambulante u Srednjoj zubotehničkoj školi, gdje su pregled oralnog zdravlja izvršili mentori projekta - doktorice stomatologije Erzema Boškailo i Mirdita Vlahovljak. Uz nesebično zalaganje i drugih učenika, učesnici projekta su osmislili edukativne radionice. Kroz pjesmu, igru i zabavu uspješno su educirali učenike kako se pravilno brinuti o svojim zubićima. To su ostvarili uz pomoć edukativnih brošura za roditelje i djecu pod nazivom “Perem, perem sve se puši” koji je osmislila i izradila koordinatorica projekta Ezrema Boškailo zajedno sa ostalim učesnicima, te uz pomoć Curaprox četkica koje je donirala firma Biassco d.o.o. U realizaciji ovih radionica pomogla im je i Općina Centar koja je donacijom omogućila da učenici odu u Hrvatsku s direktoricom škole Elvirom Jašarbašić i mentorima projekta. Na smotri su ostvarili respektabilne rezultate u regionalnom povezivanju srednjih zdravstvenih škola i promoviranju novih znanja. Učesnici projekta najavljuju kako će nastaviti educirati svoje male drugare u lokalnoj zajednici, kao i njihove roditelje i vaspitače. ■

11. Dani E-medica Terme Tuhelj, 2018.

11 VENI, VIDI, AMET

Željeznički školski centar

VIP – Voz ima prednost

ILCAD je međunarodna kampanja pod nazivom „Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima na željezničko-cestovnim prijelazima“. Obilježava se širom svijeta u organizaciji Međunarodne željezničke unije (UIC), a u saradnji sa Evropskom komisijom i Ekonomskom komisijom Ujedinjenih naroda za Evropu. Svrha kampanje je promijeniti pogrešnu percepciju da su nesreće na željezničko-cestovnim prijelazima samo problem željeznice.

Učenici Željezničkog školskog centra u Sarajevu po prvi put su u Bosni i Hercegovini organizirali obilježavanje „Međunarodnog dana svjesnosti o opasnostima na željezničko-cestovnim prijelazima“ - ILCAD. Slogan kampanje bio je „Život je vrijedan čekanja“, a ciljana grupa stanovništva bili su pješaci - učesnici u saobraćaju.

Šta je VIP?

VIP je naziv kampanje o sigurnosti u saobraćaju koju su proveli učenici Željezničkog školskog centra Sarajevo „VIP – Voz ima prednost“. Zašto VIP? Zato jer je svima poznat akronim koji se koristi širom svijeta, a učenici su mu dali jedno potpuno novo značenje. Značenje koje će u budućnosti biti sinonim za siguran prelazak pješaka preko željezničke pruge. Upravo zbog ovih razloga učenici Željezničkog školskog centra Sarajevo, odlučili su obilježiti Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima na željezničko-cestovnim prijelazima u našoj državi. Zaključak kampanje bio je da učesnici u saobraćaju prilikom prelaska pruge imaju tri predrasude, i to: predrasuda da je voz spor i da će stići na vrijeme preći prugu, predrasuda da je voz bučan, predrasuda da će se voz moći zaustaviti na vrijeme.

Ciljana grupa kampanje bili su učenici osnovnih i srednjih škola na području Kantona Sarajevo koji tokom svojih svakodnevnih obaveza od kuće do škole prelaze preko željezničke pruge. Centralno obilježavanje se održalo u Sarajevu, na platou ispred BBI Centra, 9. juna 2017. godine. ■

Druga gimnazija

Manifestacijom obilježen Međunarodni dan maternjeg jezika

Povodom 21. februara, Međunarodnog dana maternjeg jezika, ove godine učenici i profesori Druge gimnazije pripremili su poseban program. Ovaj značajan datum obilježili su trodnevnom manifestacijom pod nazivom „Dani maternjeg jezika u Drugoj gimnaziji Sarajevo“. Manifestacija je organizirana s ciljem da se svim zainteresiranim, a prvenstveno učenicima ove škole, ukaže na značaj obilježavanja ovog datuma, kao i da se razvija svijest o značaju maternjeg jezika i njegovanja jezičke kulture. Manifestaciju je organizirao Aktiv profesora bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti, u saradnji sa školskom bibliotekom. Tematsko težište manifestacije su bila pitanja historije jezika na ovim prostorima, potom historije pojavljivanja naziva za jezik, a u fokusu je bila i značajna pisana tradicija svih naroda Bosne i Hercegovine.

Prvog dana manifestacije održana je priredba na kojoj su učenici čitali literarne radove na temu Međunarodnog dana maternjeg jezika, koje je priredila profesorica Nermana Imamović. Također, otvorena je i izložba knjiga o jeziku iz školske biblioteke, koju je priredila bibliotekarka škole Iris Brkanić-Joksimović, te izložba učeničkih plakata na temu „Historija bosanskog književnog jezika“, koju je, zajedno sa učenicima, priredila profesorica Hasna Hasečić. Drugi dan manifestacije, profesor Vedad Mulavdić održao je predavanje i prezentaciju na temu „O nazivima jezika u starijoj književnosti Bosne i Hercegovine“, čiji je cilj bio da se na naučni način objasni problematika nominacije jezika u Bosni i Hercegovini, kao i historijat pojavljivanja određenih naziva u literarnoj tradiciji svih naroda Bosne i Hercegovine. Ova tema je iznimno značajna zbog toga što je pitanje nominacije jezika i danas aktuelno i zato što se u javnosti često pogrešno naziv jezika poistovjećuje sa strukturom, tj. jezičkim jedinicama jednog jezika. Također, dosta je i nenaučnih interpretacija o pojavljivanjima pojedinih naziva za jezik i njihovom prestižu u određenom historijskom trenutku u bosanskohercegovačkoj sociokulturnoj sredini. Posebno je istaknuto da je naziv „bosanski jezik“ historijski utemeljen naziv i da su njegovi korijeni duboko uronjeni u razvoj pisane tradicije u Bosni i Hercegovini. Treći dan manifestacije prikazana je digitalna prezentacija „Sto bosanskih rječnika“, koju je prezentirao dr. Jasmin Hodžić, naučni saradnik Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu. Ovaj dio manifestacije Druga gimnazija organizirala je u saradnji sa Institutom za jezik. Stručnjaci sa Instituta su nakon prezentacije imali priliku razgovarati sa učenicima o aktuelnim jezičkim pitanjima. To je značajno zato što se na taj način uspostavila sinergija između naučnih institucija i škole, što je bitno zbog unapređenja ukupnog nastavnog procesa.

Manifestaciju je pratio veliki broj učenika i profesora ove škole, a bili su prisutni i predstavnici medija, koji su na taj način ukazali na značaj samog datuma, ali i dali podršku projektima Druge gimnazije. Ova manifestacija je najbolji način da se učenici upoznaju sa izuzetno složenom problematikom historije jezika na ovim prostorima, kao i sa bogatim pisanim naslijeđem svih naroda Bosne i Hercegovine. Namjera je da ova manifestacija postane tradicionalna, a reakcije profesora i učenika koje smo imali priliku čuti, obećavaju njeno uspješno trajanje. ■

Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn

Tradicionalno volontiranje u Narodnoj kuhinji i humanitarni bazar

Rezultat dobre saradnje, ali i namjere učenika i profesora da pomognu najugroženijoj populaciji naših sugrađana realizirana je, kao i prethodnih pet godina, novembarskim volontiranjem učenika i profesora Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn u Narodnoj kuhinji Stari Grad. Volontiranje se obavljalo prije nastave, a školski projekt ovogodišnjeg novembarskog volontirnja završio se Međunarodnim danom ljudskih prava. Uposlenici Narodne kuhinje zahvalili su se svim učenicima i profesoricama koje su sate prije nastavnih aktivnosti provele volontirajući.

Osim ove humane akcije, učenici Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn u decembru su organizirali i prvi školski bazar. Zahvaljujući velikom broju posjetilaca koji su svojim prisustvom uveličali bazar, ali i vrijednim učenicima-volonterima koji su učestvovali u organizaciji i realiziranju bazara, skupljeno je 1.019 KM. Novac će biti utrošen u humanitarne akcije, za užine i ekskurziju. ■

Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti

"Kaleidoskop teatra kroz objektiv mladih"

U mjesecu decembru 2017. godine, u Narodnom pozorištu je svečano otvorena izložba radova učenika srednjih škola Kantona Sarajevo pod nazivom "Kaleidoskop teatra kroz objektiv mladih", koja je nastala kao plod zajedničkog rada i zalaganja sarajevskih srednjih škola i Narodnog pozorišta Sarajevo. Iz Narodnog pozorišta su istakli da je cilj jedne ovakve izložbe prikazati kako mlade oči i srca vide i doživljavaju predstave u teatru, sam teatar, kao i život kroz koji hrabro koračaju, što se jasno prepoznaje u svakom radu. Teško je bilo izabrati najljepši rad, jer je svaki poseban na svoj način. Poput kaleidoskopa, svaki put kada ga okrenete ugledate novu, drugačiju i ljepšu sliku. Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti predstavila se radovima cvjećara, pekara i frizera. Bila je ovo odlična prilika da učenici prikažu svoj rad i kreativnost na sasvim drugačiji način. ■

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo
Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1
Telefon: +387(0)33 562 128
Fax: +387(0)33 562 218
mon@mon.ks.gov.ba
http://mon.ks.gov.ba